

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lvdovici || De Ponte Vallis-||Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-||libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

§. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

autem dicitur ac docet: (vt bene ostendit S. Thomas) omnes Respublicas indigere legibus, quibus gubernentur: & ad homines dirigendos in via virtutis, à vitijs retrahendos; & in pace, & amicitia conseruandos. Quamuis er: in superiores, qui sunt lex viua, iuuare ad id possint: multò tamen melius esse probat Aristoteles: id fieri per scriptas leges, quæ exactius examinantur, diutius durant; nec subiectæ sunt mutationibus, & passionibus, quæ sæpè turbant iudicium aliquorum Prælatorū, & Iudicum. Cum igitur Respublica tam civilis, quàm Ecclesiastica proprijs legibus gubernetur: rectum quoque erit, Rempublicam Religiosam legibus gubernari, cum specialem illa perfectionem, & coniunctionem profiteatur, modo quodam vitæ ijs, qui in ea viuunt, communi.

§. 2.

HINC LICET incipere explicare particulares excellentias Constitutionum, & Regularum Religionis, ab Ecclesia approbatarum, quarum primus Author est ipsa diuina Sapiencia, quæ cum hanc sibi domum ædificat, quemadmodum excidit columnas, & victimas suas immolat; ita proponit mensam suam & miscet vinum: hoc est, illam instruit rebus necessarijs valde splendide. Nam quemadmodum fundat Ecclesiã Hebræã, posuit in ea mensam Scripturæ sacræ, testamenti sc, veteris; & fundatã Ecclesiã Christianã posuit in ea testamentum nouum, præcipuè sacrorum Evangeliorum, vt suo loco dictum est, ita, cum erigit domum sacræ Religionis ipsam diuina Sapiencia proponit mensam Constitutionum & Regularum ex Scriptura sacra, & sacris Euangelijs exceptarum, vt varijs spiritualibus cibis abundet ad sustentationem & oblectationem Religiosorum; & conseruationem, augmentum, & perfectionem sanctæ vitæ, quam profitentur. In hac mensa est *h panis vite & intellectus*, varia consilia ac documenta, quæ illa apponit, vt sacramenta frequententur, & spiritualia Exercitia Orationis, Læctionis, & aliarum virtutum. Est quoque preciosissimi vini copia: nam omnis eius doctrina eò tendit ac peruenit, vt affectus amoris Dei, & proximi valde inflammatos exciter. & est tanquam *cellarium* quoque cæleste, in quod ipse cæli Rex inducit Religiosos, vt in eis ordinet Charitatem. Et præpterea ipsa Religio vocatur Ordo: quia totum hominem interiorem & exteriorem ordinar, & componit, non coactè aut ex timore seruili, sed suauiter & ex amore filiali: erigit enim super omnes huius domus columnas vexillum Charitatis, quæ est proprium signum Religionis; & propter quam iudicatur & habetur domus Dei vini, Schola IESV CHRISTI. Cuius discipuli d'gnoscuntur, si dilectionem habeant ad inuicem. Quare huius domus habitatores nec fame, nec siti praua prementur, si de libere velint cibos, quos diuina Sapiencia in hac sua mensa proposuit.

Sed

c Psal. 4. 7.
1. 2. 9. 95. 4. 1

1. Rhet. c. 2.
D. Thomas
supra ad 1.

1.
a Pro 9. 2.

Tom. 1. Tr.
1. 6. 7.

b Eccl. 15. 3

c Cant. 2. 4.

1 Ioan. 13. 35

Sed quoniam non omnes possunt eisdem cibis & eodem modo preparari vesci: constituit Sapiencia diuina, vt quemadmodum sunt septem columnae huius domus, variæque Religiones; ita vnaquæque propriam haberet mensam præparatam cibis aptis & accommodatis ad sustentationem eorum, qui ea degunt.

2.

NON est tamen existimandum, diuinam Sapienciam has leges & Regulas constituere eo tantum generali modo, quo (vt Solomon dixit) principum est omnium bonarum legum, quæ sunt in omnibus huiusmodi Rebus publicis: quatenus scilicet naturali lumine, & scientia, & experientia, adiuta etiam lumine fidei, docet ac dirigit ipsos Reges, & Legislatores in legibus condendis, ad rectam gubernationem: non inquam hoc tantum generali modo sed singularem & maiorem fauorem ostendit erga fundatores Religionum, maiorem eis lucem præbens ad Regulas condendas: nam autem aliquem Angelum, qui illos doceat, sicut misit ad S. Pachomium; aut ipsam speciali reuelatione & interna inspiratione eas suggerit, quemadmodum inspirauit S. Franciscum, reddente huius rei testimonium voce quadam celestis, dicente: Franciscus, in hac Regula nihil est tuum: sed tota illa est mea. Et de Patre nostro S. Ignatio scimus, etiam eum per reuelationem, aut inspirationem Dei scripsisse res graues suarum Constitutionum: cum præcederent illustrationes & fauores cælestes in contemplatione & oratione, quas præmittebat earum descriptioni. Et vniuersim quemadmodum e Angelus quidam, referens Christum D. N. e dedit S. Joanni Euangelium: ita librum quemdam, quo scriptum erat, quod erat prædicaturus; & statim iussit, librum ipsius deuorare, vt statim prædicaret; ita credendum est, Christum D. N. dare Fundatori Religionis librum Regularum, quas docere debeat; & iubere illum deuorare, & in animam suam transmittere, vt postea alijs eas prædicet: in capite nono videbimus.

Quomodo
leges Reli-
gionum
condan-
tur.

Lib. 4. eius
vita c. 2. &
lib. 5. c. 1.

e. Apoc. 10. 8.

SED aliud quoque extremum est vitandum: ne scilicet existimemus, Sapienciam diuinam etiam ipsa verba dictasse, quibus Regulas ipsas scriberent; & minutissima quæque in ipsis contenta: id enim est proprium Scripturæ sacrae & eius Scriptorum. Satis itaque est, quod sententias & res maioris momenti reuelauerit: relinquens ipsorum bono iudicio & rationationi ipsa verba, & res alias minutas, quæ cum eis miscentur. Eundem modum quo Dominus aliquis prudenti famulo suggerit substantiam re quam alteri debeat significare: remittens eius prudentiæ verba & modum eam significandi. Et hoc etiam modo eas approbat summus Pontifex, vt de curæ sint, ac certæ. Nam reuelationes & inspirationes internæ, quas sancti nobis proponunt, apud nos non habent authoritatem & certitudinem infalsibilem, donec illa approbet Ecclesia.

Hæc

Hinc tertia oritur Excellentia Regulae Religioſae: quod fit certa ac ſecura via Perfectionis; qua ſecurè & abſque periculo peruenire liceat in caelum, niſi ad vnum aut alterum latus declinemus. Ita vt applicare liceat Religioni illud Iſaiae f dabit vobis Dominus panem arctum, & aquam breuem: & non faciet ambulare a te ultra doctorem tuum: & erunt oculi tui videntes praeceptorem tuum. Et auert tua audient verbum poſt tergum monentis: haec eſt via, ambulate in ea & non declinetis, neque ad dexteram, neque ad ſiniſtram. Panem arctum (ait S. Hieronymus) eſſe doctrinam Euangelicam, manentem in menſa Eccleſiae Catholicae: nam haec doctrina fundatur in arcta via crucis & mortificationis; & eſt abbreviata in illo praecepto amoris Dei & proximi. Eundem hunc panem & aquam valde eminenter dat Dominus noſter Religioſis in menſis Regulae ſuae Religionis; & loquitur ad cor eorum, inſpirans illis vt Regulas illas obſeruent; ac dicens: haec eſt via caeleſtis, & ſemita perfectionis: ambulate per eam, non deſectentes, aut declinantes ab ea propter vllam vitae humanae proſperitatem, aut aduerſitatem: illa enim deducet vos ad quietem aeternam (Refert S. Gregorius) quando S. Benedictus obiit, duos Monachos viſiſſe eodem die in oratione viam quandam planam, rectam, & pulchre exornatam, luminatibus valde ſplendentibus refertam: quibus venerandus quidam ſenex dixit: haec eſt via, per quam dilectus Dei benedictus aſcendit in caelum. Et S. Bernardus declarans hanc viſionem, ait: hanc viam eſſe Regulae, qua S. Benedictus inſtituit per cuius obſeruantiam ſanctus ille aſcendit in caelis; & aſcendet ceteri, qui eandem ſeruauerint. Non. n. dubitare licet diuinam potius inſpiratione, quam humanam prudenciam inſtitutam fuiſſe Regulae, qua vir ille ad tantam peruenit ſanctitatem; & in vita, & in morte tantam obtinuit gloriam. Idem autem dicere licet de quacunque alia Regula ab Eccleſia ſancta approbata, quae via eſt plana, recta, & praeclararum virtutum, & conſiliorum tapetibus exornata: & qui ambulauerit per eam, perueniet ad glorioſum finem, quem intendit.

Haec Excellentia fit excelsior ex adiuncta altera valde praeclara: in ipſis enim Regulis innotet ſcitur Religioſis ſanctiſſima Dei voluntas in qua, vt ait David, vna noſtra conſiſtit, & cuius exequutio eſt ſanctitas noſtra; & requies temporalis & aeterna. Quod ſentiebat ille Propheta, qui dixit: h Beatiſſimus Iſrael, quia quae Deo placent, manifeſta ſunt nobis. Hoc enim dicere voluit: non ſumus beati ob nobilitatem maiorum noſtrorum Patriarcharum, & Prophetarum, non ob illa prodigia quae fecit, vt nos ex Aegypto educeret; & in hanc promiſſionis terram induceret; non ob diuitias & proſperitates hic nobis oblatas: ſed quod ea nouerimus, quae ſuperiori noſtro placent, vt ea expleamus: ex hoc enim omnis noſtra felicitas pender, beneficiu hoc tale eſt: ait David, vt i non fecerit ſaliter omni nationi: & iudicia ſua non manifeſta

3.
Religio perfecta eſt ad caelum via,
ſ. pſa 30 20

Ibidem.
Panis arctus quid.

Secundo Dialog. cap. 37.

Homilia in I. d. Ecce nos reliquimus omnia.

4.
g pſal. 29. 6.

h Barn. 4. 4

ſ. pſ. 147. 20.

k Psal. 102. 7.

uerit eis, erga solum Israël hac misericordia est usus, qui est summæ misericors, & notas faciens vias suas Moysi filius Israel voluntates suas, & quid ab eis quereret. Potiori autē iure id licet dicere de Christianis, & adhuc amplius Religiosis: quod simus beati nō ob nobilitatē, aut scientiam; nō ob alias humanas amplitudines, & ornamenta; sed quōd sacrum Euangelium, & Regulas nostras clarē ac distinctē nouerimus, quæ Deo sunt placita, & præstantes, illi placeamus. Hic nostræ felicitatis fons est, & in quo ipsa Religio est beatitudinis quædam imago; finis quæ præcipuus, propter quem illam venimus, iuxta illud Dauidis: *inam petii a Domino, hanc requiram, & inhabitarem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ, & permaneam in domo ecclesiæ militantis, & intra eam in domo sacræ Religionis; ac denique in domo Ecclesiæ triumphantis, à qua nunquam excidam: & omnem meam attentionem, & vota mea in hanc rem solam dirigam. Sed hoc; ô Rex Sæcæ, cur tantopere desideras? ut videam Voluptatem seu Voluntatem Domini. Quamuis enim duo hæc verba diuersa sint: eorum tamen sententia idem: iustis enim idem est Dei voluntas, & eius voluptas. Nam expletæ Dei voluntatem, eius quoque voluptatem assequuntur. Nam in ea exequenda est vera solidaq; voluptas, iuxta illud Ecclesiasticum: *nihil dulcius quam beneuolis oculis respicere in mandatis Domini.**

m Ecc. 23. 17.

n Psal. 147. 1.

Hæc Excellentias, & alias non inferiores, vitæ Religiosæ, tanquam præfentes respiciebat in spiritu idem Propheta Regius, cum diceret: *n. Laudate Ierusalem Dominum: lauda Deum tuum Sion, quoniam confortauit seras portarum tuarum: benedixit filiis tuis in te, qui posuit fines tuos pacem, & adipe frumenti saturauit: quoniam ista est Ierusalē, nisi Ecclesia sancta? & quis mons, siue arx Sion, cuius solidissimis clauis affixas? Portæ sunt Euangelica Paupertatis, & Castitatis, & Obedientiæ consilia, per quæ patet aditus, & ascenditur ad perfectionem: seras sunt ipsa vota, quibus illa confirmantur: ita ut non liceat exire ex domo illa Religionis, in quam nos induxerunt. Clauis sunt ipsæ Regulæ, quæ constituantur & adhibentur ad maiorem votorum soliditatem. Et hæc est insignis eius excellentia, quod confirmet & corroborent Religiosos ad obseruationem eius, quod promiserunt, ut suæ promissionis fructum consequantur. Ad quod certius obtinendum, Supremus o Legislatores suam imperpetuum benedictionem, adiuuans eos speciali gratia, ut eant de virtute in virtutem donec ad supremum omnium culmen perueniant. Ex quo prouenit, ut concordia & amoris vinculo: ac proinde victoriam eis det de omnibus suis hostibus: donec eos pedibus eorum calcandos subijciat. Ne autē ipsi deficiant, eos ad selecto doctrinæ pane, & frequentia Sacramentorum, quibus eius abundantia*

o Psal. 83. 8.

mensa. Et quamuis non desit illis p^{er} nix & glacies, nebula & pruina afflictionū ac tentationum, quibus illi exercentur: ipse tamen Dominus ita eorum curam gerit, vt tēpestiue emittat verbum suum internæ illustrationis, & faciat, spiritum suum feruentis inspirationis flare vt omnia illa dissoluat, & fluant aque dans eis ampliorem noticiam viarum sanctitatis & perfectionis, ita vt vere dici possit: *Non fecit taliter omni nationi*, atque fecit ipsis Religiosis, quorum natio est pura *Obedientia & dilectio*, ac propterea ei tantopere fauit, indulsit, & præ alijs omnibus eam protexit. *Lauda itaq; Ierusalem Dominum*, qui te fecit, *lauda Deum tuum Sion*, qui te fundauit, & singulari amore cupit esse tuus, vt & tu sis ipse. Felices qui per tuas ingrediuntur portas, tua amplectentes consilia, tuisque votis sese claudentes, & regulis corroborantes; liquidem in te benedictionem inuenerunt, pacem, saturitatem, de hostibus victoriam, & coronam gloriæ propter obtentas victorias.

CAPVT VIII.

PROPRIETATES CONSTITVTIONVM AC REGVLARVM

Religiosarum, in quibus suam ostendunt præstantiam & perfectionem.

VENIAMVS nunc vltimam Excellentiam, quam habere solet Regula Religionis approbata: in qua ordinariè inueniuntur conditiones & proprietates perfectæ legis humanæ, ciuillis, aut Ecclesiasticæ: de qua dicit S. Isidorus. quod debeat esse *honestæ, iusta, possibilis secundum naturam, loco temporiq; conueniens, necessaria, utilis, & manifesta.*

p Ps. 142. 16.

q Eccl. 3. 1. & Ps. 47. 2.

Beati qui Deum sequuntur.

Lib. 5. Ethy. c. 5. § 21. S. Tho. 1. 2. q. 5. a. 3.

PRIMVMITA que Regulæ & Constitutiones **HONESTÆ** sunt & sanctæ: quia fluunt ex fonte sanctitatis, hoc est, ex Euangelio sancto; & inspirantur à Sancto Sanctorum, ad communicandam suis electis sanctitatem. Eo autem sunt præstantiores, quò ordinant ac dirigunt res sanctiores, commendantes actus virtutum in gradibus excelsioribus, quales sunt purior intentio gloriæ Dei humilitas profundior in cõtemptibus, paupertas strictior, obediētia erga Superiores promptior, & maior inter æquales cõiunctio, euellendo radicatus oēs scopulos, & impedimēta ad has virtutes perfectiùs exercēdas.

1.

SECVNDVMO. Leges sunt **IUSTÆ**, hoc est, naturali rationi, quoad fieri potest, conformes: ita vt constet de earum Iustitia, & æquitate, absque iniuria tertij; cum enim gratia fundetur in natura; & homo ratione gubernetur: grauius fert id, quod ab ea degenerat, nisi fides dicta suppleat, quæ est super ipsã rationē humanã. Quamobrè dixit Dauid: *iudicia Domini vera, iustificata in semetipsa desiderabilia super aurũ & lapidẽ preciosũ multũ, & hominib. dulciora super mel & fauũ.* Tales igitur esse debēt humanæ leges, vt sint cõformes diuinis: ita vt nõ fundētur in rationib. tm̃ probabilibus, sed certis. Ratio eni:

2.

a Psal. 118. 10 & Ps. 92. 5.